

Informacja dotycząca projektu z dnia 18 kwietnia 2018 roku ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej, przekazanego do konsultacji publicznych przez Ministerstwo Zdrowia

Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo jest regulowane prawem europejskim (Dyrektywa 36/2005/ WE i Dyrektywa 55/2013/UE) oraz prawem krajowym (ustawa o zawodach pielęgniarstwa i położnej wraz z aktami z nią powiązanymi oraz przepisy dot. szkolnictwa wyższego, a także sektora świadczeń zdrowotnych).

Kierunek pielęgniarstwo mieści się w obszarze kształcenia z zakresu nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej. Studia na tym kierunku mają profil praktyczny i trwają nie krócej niż 6 semestrów i nie mniej niż 4720 godzin.

W ramach programu kształcenia (4720 godzin) student jest zobowiązany odbyć i zaliczyć efekty kształcenia w trakcie:

- zajęć teoretycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria itp),
- 1100 godzin zajęć praktycznych (w salach symulacji medycznej oraz w warunkach rzeczywistych realizacji świadczeń zdrowotnych, głównie w podmiotach leczniczych)
- 1200 godzin praktyk zawodowych w warunkach rzeczywistych realizacji świadczeń zdrowotnych, głównie w podmiotach leczniczych.

Zgodnie z zapisami standardu uczelnia może realizować w wymiarze nie więcej niż 751 godzin bez udziału nauczyciela akademickiego w zakresie:

- nauk podstawowych i nauk społecznych - nie więcej niż 240 godzin;
- teoretycznych i praktycznych podstaw opieki pielęgniarstwa i opieki specjalistycznej; oraz podstaw klinicznych –nie więcej niż 511 godzin.

Zapisy aktualnie obowiązującej ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej (uwzględniającej tylko tryb stacjonarny dla studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo) oraz wytyczne standardu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo nie ograniczają uczelni w zakresie organizacji zajęć w czasie dogodnym dla osób pracujących, albowiem nie wskazującą dni tygodnia ani godzin przed- czy popołudniowych do realizacji procesu kształcenia. Wskazana jest natomiast liczba semestrów, liczba godzin i liczba ECTS do realizacji w cyklu kształcenia dla osiągnięcia przypisanych efektów kształcenia. W chwili obecnej część uczelni w zakresie organizacji zajęć w czasie dogodnym dla osób pracujących realizuje zajęcia teoretyczne,

np. od czwartku do niedzieli włącznie albo w godzinach popołudniowych codziennie od 15.00, wliczając również wybrane weekendy, lub organizuje zajęcia teoretyczne w określonych zjazdach tygodniowych itp.

Ponadto uczelnie stosują także inne rozwiązania w ramach organizacji studiów stacjonarnych z uwzględnieniem potrzeb osób pracujących poprzez wyrażenie zgody na indywidualną organizację studiów. Natomiast kształcenie praktyczne w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla osiągnięcia przypisanych efektów kształcenia musi odbywać się w dni powszednie ze względu na system pracy i realizowanych procedur zdrowotnych w podmiotach leczniczych.

W chwili obecnej część uczelni wydłużyła również czas trwania kształcenia do 7 semestrów.

Brak jest również jednoznacznych definicji studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 12 i 13 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2005r., Nr 164 poz. 1365) studia stacjonarne – to forma studiów wyższych, w której co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów; natomiast studia niestacjonarne – forma studiów wyższych, inne niż studia stacjonarne, wskazane przez senat uczelni. Art. 166 ust. 1 ww. ustawy stanowi, iż studia licencjackie trwają co najmniej sześć semestrów. Należy podkreślić, że dla kierunku pielęgniarstwo uszczegółowienie stanowi standard (**obwieszczenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa**).

W związku z powyższym aktualne przepisy prawa dają uczelniom dużą autonomię w zakresie organizacji procesu kształcenia na studiach stacjonarnych i jego dostosowania do potrzeb osób pracujących. Tym bardziej, że bez względu na tryb kształcenia konieczne jest zrealizowanie wszystkich wymogów określonych w standardzie kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo.

Może należy rozważyć możliwość wprowadzenia, w ramach projektu finansowanego ze środków UE, studiów pomostowych (dla osób posiadających tytuł licencjata położnictwa, licencjata zdrowia publicznego, licencjata ratownictwa) pozwalających na uzyskanie tytułu licencjata pielęgniarstwa a tym samym prawne usankcjonowanie zaliczenia pewnej grupy zbieżnych efektów kształcenia na kierunkach o praktycznym profilu kształcenia w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej. Takie rozwiązanie skróci czas wejścia do grupy zawodowej pielęgniarek absolwentów innych, wcześniej wymienionych

kierunków studiów. Uczelnie posiadają doświadczenie w realizacji takiej formy studiów w związku z kształceniem pielęgniarek i położnych.

dr n. med. Mariola Głowacka

Przewodnicząca Komisji Prawa i Legislacji